

Espoon kaupunki, Kaupunkitekniikan keskus
Heli Rautio
heli.rautio@espoo.fi

Lausuntopyyntönnne 20.3.2026

Lausunto koskien Gräsanojan kunnostuksen osa-alueen 1 suunnitelmia, Espoo

Espoon Kaupunkitekniikan keskus on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta lausuntoa Espoon Gräsanojan osa-alueen 1 toimenpiteiden vesiluvan 104/2020, diaarinumero ESAVI/13151/2020 mukaisuudesta. Suunnitellut toimenpiteet ovat paaluvälillä 0-700 Haukilahti-Hauenkalliontie.

Paaluvälille 390-630 toteutettava länsirannan pysyvä ponttiseinä on edellytys puron ruoppaamiselle. Pysyvä ponttiseinä sijoittuu yksityisten kiinteistöjen rajalle. Ponttiseinän asennusta esitetään väliaikaiselta työmaasillalta, joka olisi paaluperustainen, joka mahdollistaisi veden virtauksen työmaan aikana. Työsiltaa voidaan hyödyntää ponttiseinän asennuksen jälkeen uoman ruoppaamiseen ja ruoppausmassan poiskuljettamiseen ilman, että rantapuustoa uoman itäpuolen rannalta kaadetaan laajasti. Työsilta poistetaan ruoppauksen etenemisen myötä. Ponttiseinän ankkurointi tulee toteuttaa kuivatyönä, tätä varten ponttiseinän ja työsillan väliin toteutetaan kasuunirakenne, joka mahdollistaa kuivatyön. Urakoitsija voi valita myös muun tavan toteuttaa työ kuivatyönä. Työsillan padottava vaikutus on arvioitu olevan vähäinen. Pitkä toteutusaika lisää todennäköisyyttä, että korkeanveden tilanteita esiintyy työaikana. Riskejä pienennetään seuraamalla vedentasoja ja ennusteita, työ keskeytetään korkean veden aikana, roskien ja jääkertymän hallinnalla sekä mahdollisuudella avata tai purkaa työsiltaa nopeasti.

Aiempien osa-alueiden ruoppaustöiden yhteydessä on todettu, että ruoppausmassa vaatii hetkellistä kuivattamista ennen loppusijoitukseen ohjaamista. Lausuntopyynnössä esitetään väliaikaista kuivatusaluetta, joka sijoittuu Gräsanojan itärannalle, n. paaluvälille 540-610. Kuivatusalueen stabiliteetin vuoksi uoman itärannan ponttiseinää siirretään noin 6 m kohti itää, pois Gräsanojan uoman reunasta. Kuivatusalueen työaikaiset suotovedet ohjataan taikaisin Gräsanojaan murske- ja sepelipatojen läpi. Gräsanojasta tehdään sulfidisavitutkimus, jotta toimet happamien päästöjen ehkäisemiseksi voidaan suunnitella etukäteen. Alueelta on tarve kaataa puustoa, mutta varmistetaan riittävä liito-oravan kulkuyhteyden säilyminen.

Iirilahdenranta 2:n kohdalla tehtyjen maaperätutkimusten perusteella ei ole tarvetta jatkaa ponttiseinää.

Lupa- ja valvontavirasto on tutustunut edellä mainittuun lausuntopyyntöön liitteineen.

Lausunto

Vesiluvassa osuudelle A, paaluvälille 0-700 on tarkoitus asentaa ponttiseinää molemmin puolin uomaa paaluvälille 350-480 ja 530-650 sekä uoman länsipuolelle paaluvälille

480-530. Ponttiseinien yhteenlaskettu pituus on 550 m (lupamääräys 7). Ponttiseinä lyhenee länsipuolella n. 60 m ja itäpuolella n. 70 m ponttiseinästä tehdään maan puolelle.

Työmenetelmistä on lupapäätöksessä sanottu, että perkaustyö suoritetaan konekaivuna ja mahdollisuuksien mukaan jokiuomasta. Rannalta kaivaminen onnistuu enemmässä määrin ainoastaan osuudella D. Tarkempi toteutus suunnitellaan rakentamissuunnittelu- tai toteutussuunnitteluvaiheessa.

Massojen käsittelystä ja niiden sijoittumisesta lupapäätöksessä on sanottu: Massat nostetaan suoraan autoon ilman väliaikaista kuivattamista kohteiden läheisyydessä. Lähtökohtaisesti massat toimitetaan niiden laadun mukaan soveltuvaan vastaanottopaikkaan. Massojen laatua voidaan tarvittaessa tarkentaa vielä toteutusvaiheessa. Massojen kuormaaminen ja kuljetus järjestetään siten, ettei hienoaineista pääse valumaan takaisin vesistöön.

Lupamääräyksessä 14 on todettu seuraavaa:

Luvan saajan on ennalta varauduttava happamien sulfaattimaiden esiintymiseen ja niistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseen. Hapettumiselle alttiiksi jääviltä perkaus- ja kaivualueilta tulee ennen töiden aloittamista näytteenotolla selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen.

Maa-aines tulee tarvittaessa ensisijaisesti neutraloida riittävästi, stabiloida tai peittää happaman valunnan ehkäisemiseksi.

Läjitysalueelle kuljetettavia happamien sulfaattimaita sisältäviä massoja ei saa välivarastoida hankealueella ilman edellä mainittua massojen käsittelyä ja valumavesien neutralointia. Massoja ei saa välivarastoida Gräsanojan tai siihen johtavien uomien välittömässä läheisyydessä.

Hankkeesta aiheutuvissa menetyksissä on todettu: *Hankealueella mahdollisesti esiintyvät happamat sulfaattimaat ja niistä aiheutuvat haitat on määrätty huomiotavaksi lupamääräyksessä 14 ilmenevällä tavalla. Neutraloitaessa Gräsanojaan johdettavat työmaavedet tarvittaessa siten, että niiden pH on välillä 6-8, happamista sulfaattimaista aiheutuvien haittojen voidaan aluehallintoviraston näkemyksen mukaan estää riittävästi.*

Vesiluvan 104/2021 lupamääräys 8: *Määräyksissä 1-7 mainittujen toimenpiteiden ja rakenteiden toteutusta voidaan tarvittaessa muuttaa vähäisessä määrin siten, että muutoksilla ei ole haitallisia vaikutuksia yleiseen tai yksityiseen etuun. Muutoksista on sovittavaa etukäteen Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen kanssa (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto).*

Vesilain 3 luvun 3 §:ssä sanotaan, että lupa tarvitaan myös luvan saaneen laitoksen, rakennelman tai sen käytön muuttamiseen, jos muutos loukkaa yleisiä tai yksityisiä etuja.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että ponttiseinän muutos on vähäinen ja voidaan toteuttaa lupamääräyksen 8 sallimissa rajoissa.

Väliaikaisen työmaasillan sekä Gräsanojan läheisyyteen tehtävän ruoppausmassojen väliaikaisen läjitysalueen luvan tarve määräytyy vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella. Sen mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos hanke voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja muutos lisäksi aiheuttaa pykälässä yksilöidyn yleiseen tai yksityiseen etuun kohdistuvan loukkauksen. Kyseisen pykälän 4. momentin mukaan lupa tarvitaan myös luvan saaneen vesitaloushankkeen muuttamiseen, jos muutos loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Hallituksen esityksen mukaan muutostilanteessa luvan tarve kytkeytyy sellaisiin vaikutuksiin, joita luvassa ei ole otettu huomioon.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että luvan mukaisesti toteutettuna ponttiseinän teko ja ruoppaus sulkevat uoman liikenteeltä työmaa-alueeksi, joten työmaasillalla ei aiheuteta vesiliikenteelle enempää haittaa. Lausuntopyynnössä on arvioitu työsillan padottavan vaikutuksen olevan vähäinen.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että oleellista väliaikaisen läjitysalueen harkinnassa on hankkeesta aiemmin saatu tieto ruoppausmassojen hetkellisen kuivatuksen tarpeesta ennen kuljettamista loppusijoitukseen, sekä väliaikaisen läjityspaikan suunnitelma, jossa on otettu huomioon valumavesien käsittely ja mahdollisesti happamien sulfaattimaiden huomioiminen ennen valumavesien johtamista Gräsanojaan johtavaan ojaan.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että suunnitellut toimenpiteet ovat 22.4.2020 myönnetyn vesiluvan 104/2021 mukaisia ja ne voidaan toteuttaa suunnitelmissa esitetyillä tavoilla.

Tämä lausunto ei poista muita mahdollisia viranomaismenettelyjä.

Suunnitelma ja tämän vastauksen sisältö on toimitettava työn suorittavan urakoitsijan tietoon.

Mahdollisista vahingoista on työn teettäjä vastuussa vesilain 13 luvun mukaisesti.

Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ylitarkastaja Susanna Uusi-Kytölä ja ratkaissut ylitarkastaja Helka Sillfors. Asiaa Lupa- ja valvontavirastossa hoitaa ylitarkastaja Susanna Uusi-Kytölä, puh. 0295 254 898.

Tiedoksi

Espoon ympäristönsuojeluviranomaiselle
Tarja Back, Sanna Kuha / Espoon kaupunki
Harri Aulaskari / Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihtel: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/61451/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/61451/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Uusi-Kytölä Susanna 23.04.2026 15:10

Ratkaisija Sillfors Helka 23.04.2026 15:12